ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.6.2025
COM(2025) 320 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εξουσιοδότηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2005, για τη σύσταση κοινοτικού καταλόγου αερομεταφορέων των οποίων απαγορεύεται η λειτουργία στην Κοινότητα και την ενημέρωση των επιβατών αεροπορικών μεταφορών σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού αερομεταφορέα, καθώς και για την κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 2004/36/ΕΚ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 (στο εξής: κανονισμός) θεσπίζει πλαίσιο για τη σύσταση, την τήρηση και τη δημοσίευση καταλόγου αερομεταφορέων των οποίων απαγορεύεται η λειτουργία εντός της Ένωσης για λόγους ασφαλείας (στο εξής: κατάλογος ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ). Καθορίζει κοινά κριτήρια για την επιβολή απαγόρευσης λειτουργίας σε αερομεταφορέα, που βασίζονται στα σχετικά πρότυπα ασφαλείας, και προβλέπει τη διάθεση των πληροφοριών σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού αερομεταφορέα, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια για τους επιβάτες. Επιπλέον, ο κανονισμός ορίζει ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να επιβάλλουν, στο έδαφός τους, τις απαγορεύσεις λειτουργίας αερομεταφορέων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ, δεδομένου ότι δεν πληρούν τα σχετικά πρότυπα ασφαλείας. Τα μέτρα αυτά έχουν σχεδιαστεί όχι μόνο για την προστασία των επιβατών μέσω της παρεμπόδισης της λειτουργίας μη ασφαλών αεροπορικών εταιρειών στον εναέριο χώρο της Ένωσης, αλλά και για την ενημέρωση του ευρέος κοινού σχετικά με τους αερομεταφορείς που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις ασφάλειας.

Το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού, προκειμένου να τροποποιεί τα κοινά κριτήρια, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις.

Επιπλέον, το άρθρο 8 του κανονισμού αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις προκειμένου να συμπληρώνει τον κανονισμό θεσπίζοντας λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ανάγκη να λαμβάνονται ταχέως οι αποφάσεις όσον αφορά την ενημέρωση του καταλόγου. Με τις διατάξεις αυτές συνολικά ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και της παρέχεται η δυνατότητα να βελτιώνει και να συμπληρώνει τους διαδικαστικούς κανόνες που διέπουν τον κατάλογο ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ, καθώς και να τον διαχειρίζεται αποτελεσματικά.

Όσον αφορά την εν λόγω ανάθεση εξουσιών, το άρθρο 14α παράγραφος 2 του κανονισμού ορίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί με τον κανονισμό, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία κατά την άσκηση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων της.

2. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Από την έναρξη ισχύος του κανονισμού, η Επιτροπή έχει ασκήσει την εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και στο άρθρο 8 σε δύο περιπτώσεις για να διασφαλίσει ότι ο κανονισμός εξακολουθεί να είναι αποτελεσματικός, διαφανής και ευθυγραμμισμένος με τα εξελισσόμενα πρότυπα ασφαλείας και τις διαδικαστικές απαιτήσεις.

2.1. Τροποποίηση των κανόνων για την ενημέρωση του καταλόγου ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ

Η πρώτη κατ' εξουσιοδότηση πράξη, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/660 της Επιτροπής[1], εκδόθηκε για την τροποποίηση των λεπτομερών κανόνων σχετικά με ορισμένες

[1] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/660 της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων όσον αφορά τον κατάλογο αερομεταφορέων που υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας ή

διαδικασίες για την ενημέρωση του καταλόγου ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ και αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 473/2006[2], ο οποίος θέσπισε αρχικά εκτελεστικούς κανόνες όσον αφορά τον κατάλογο των αερομεταφορέων οι οποίοι υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας στην Ένωση.

Πρωταρχικός στόχος της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης ήταν να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες που διέπουν την αξιολόγηση, τη συμπερίληψη και τη διαγραφή αερομεταφορέων από τον κατάλογο παραμένουν διαφανείς και νομικά ισχυροί. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις εισήγαγαν βελτιώσεις σχετικά με το δικαίωμα υπεράσπισης των αερομεταφορέων κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Πριν από την έκδοση της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου[3]. Το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης υποβλήθηκε στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής για την ασφάλεια της αεροπορίας.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την ανάθεση εξουσιών δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού, η Επιτροπή θέσπισε λεπτομερείς διαδικαστικούς κανόνες για την ενημέρωση του καταλόγου ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ, διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται ταχέως και με δομημένο τρόπο.

2.2. Τροποποίηση των κοινών κριτηρίων

Η δεύτερη κατ' εξουσιοδότηση πράξη, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/661 της Επιτροπής[4], εκδόθηκε για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού, το οποίο καθορίζει τα κοινά κριτήρια για την επιβολή απαγορεύσεων λειτουργίας στους αερομεταφορείς. Η πρωτοβουλία αυτή αποτέλεσε συνέχεια της αξιολόγησης του κανονισμού το 2019, στην οποία αναγνωρίστηκε ότι ο κανονισμός εξακολουθεί να είναι συναφής, αλλά επισημάνθηκε επίσης η ανάγκη βελτίωσης της αλληλεπίδρασής του με τη διαδικασία αδειοδότησης αερομεταφορέων τρίτων χωρών (TCO) του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA).

περιορισμούς της λειτουργίας εντός της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 473/2006 για θέσπιση των εκτελεστικών κανόνων όσον αφορά τον κοινοτικό κατάλογο των αερομεταφορέων οι οποίοι υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας εντός της Κοινότητας, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 83 της 22.3.2023, σ. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/660/oj.

[2] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 473/2006 της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2006, για θέσπιση των εκτελεστικών κανόνων όσον αφορά τον κοινοτικό κατάλογο των αερομεταφορέων οι οποίοι υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας εντός της Κοινότητας, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 84 της 23.3.2006, σ. 8,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/473/oj.

[3] ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

[4] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/661 της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κοινά κριτήρια που πρέπει να εξετάζονται για την επιβολή ή την άρση απαγόρευσης λειτουργίας σε επίπεδο Ένωσης (ΕΕ L 83 της 22.3.2023, σ. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/661/oj.

Η τροποποίηση αποσκοπούσε στη βελτίωση της εφαρμογής του κανονισμού με την αντικατάσταση του υφιστάμενου παραρτήματος με επικαιροποιημένη έκδοση που περιλαμβάνει παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 452/2014 της Επιτροπής[5]. Επιπλέον, η τροποποίηση περιλάμβανε τα αναγκαία στοιχεία για την αξιολόγηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορεί να αρθεί υφιστάμενη απαγόρευση λειτουργίας εάν έχουν αντιμετωπιστεί οι υποκείμενες ελλείψεις ασφάλειας.

Πριν από την έκδοση της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης υποβλήθηκε στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής για την ασφάλεια της αεροπορίας.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την ανάθεση εξουσιών δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού, το παράρτημα του κανονισμού τροποποιήθηκε με την έκδοση της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Για τους λόγους που περιγράφονται στην προηγούμενη ενότητα, η Επιτροπή άσκησε την εξουσία της να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δύο φορές για την τροποποίηση και τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τον κατάλογο ασφάλειας πτήσεων της ΕΕ.

Η πρώτη τροποποίηση αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 473/2006 με επικαιροποιημένους διαδικαστικούς κανόνες που ενισχύουν την ασφάλεια δικαίου, την αποτελεσματικότητα και το δικαίωμα υπεράσπισης των αερομεταφορέων οι οποίοι υπόκεινται σε απαγόρευση λειτουργίας. Η δεύτερη τροποποίηση βελτίωσε τα κοινά κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των απαγορεύσεων λειτουργίας, διασφαλίζοντας καλύτερη ευθυγράμμιση με το σύστημα αδειοδότησης TCO του EASA.

Με την παρούσα έκθεση, η Επιτροπή συμμορφώνεται με την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που υπέχει δυνάμει του άρθρου 14α παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 και καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν γνώση της παρούσας έκθεσης.

[5] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 452/2014 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2014, για τον καθορισμό των τεχνικών απαιτήσεων και των διοικητικών διαδικασιών που αφορούν τις πτητικές λειτουργίες αερομεταφορέων τρίτων χωρών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 6.5.2014, σ. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/452/oj.